

Warszawa 23 lipca 2020

L .dz.70/WS/2020

Przewodniczący Komisji Ustawodawczej

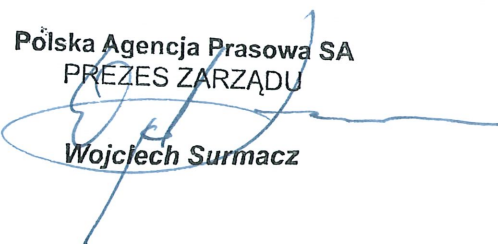
Krzysztof Kwiatkowski

W załączeniu przesyłamy odpowiedź Polskiej Agencji Prasowej S.A na pismo z dnia 24.06.2020r

znak. BPS.DKS.KU.0401.20.2020

Jest to opinia prawna w przedmiocie rozwiązań zaproponowanych w projekcie ustawy o uchyleniu ustawy o Radzie Mediów Narodowych.

Z wyrazami szacunku,

Polska Agencja Prasowa SA
PREZES ZARZĄDU

Wojciech Surmacz

Warszawa, dnia 20 lipca 2020 roku

OPINIA PRAWNA

Dotycząca oceny projektu ustawy o uchyleniu ustawy o Radzie Mediów Narodowych

Opinię sporządził:

Adwokat Artur Wdowczyk
A. Wdowczyk Kancelaria Adwokacka
Al. Rzeczypospolitej 2 lok. 10
02-972 Warszawa

Na zlecenie:

Polskiej Agencji Prasowej S.A.
ul. Bracka 6/8
00-502 Warszawa

I. Zakres opinii.

Przedmiotem niniejszej opinii jest ocena czy rozwiązania zaproponowane w projekcie ustawy o uchyleniu ustawy o Radzie Mediów Narodowych są zasadne.

II. Źródła faktyczne będące podstawą sporządzenia opinii

1. projekt ustawy o uchyleniu ustawy o Radzie Mediów Narodowych wraz z uzasadnieniem;
2. uzasadnienie do projektu ustawy o Radzie Mediów Narodowych oraz o zmianie niektórych ustaw

III. Źródła prawa będące podstawą sporządzenia opinii

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku;
2. Ustawa z dnia 15 września 2000 roku Kodeks spółek handlowych;
3. Ustawa z dnia 22 czerwca 2016 roku o Radzie Mediów Narodowych;

IV. Opis stanu faktycznego

Ustawa o Radzie Mediów Narodowych z dnia 22 czerwca 2016 roku powstała w celu utworzenia kadencyjnego, w pełni niezależnego od władzy wykonawczej i politycznie

pluralistycznego gremium, wykonującego czynności prawne dotyczące ustroju i składu osobowego organów mediów działających w oparciu o własność państwową – jednostek publicznej radiofonii i telewizji oraz Polskiej Agencji Prasowej.

Do tej pory Rada Mediów Narodowych w całej rozciągłości spełnia swoje założenia, do których nie było żadnych zastrzeżeń. Została powołana zgodnie z obowiązującym prawem. W niniejszym przypadku należy uznać, że projekt ustawy o uchyleniu ustawy o Radzie Mediów Narodowych jest bezpodstawny z punktu widzenia praktycznego, ale również prawnego.

V. Analiza prawna.

Niniejsza opinia prawna została sporządzona celem dokonania oceny odnośnie rozwiązań zaproponowanych w projekcie ustawy o uchyleniu ustawy o Radzie Mediów Narodowych.

Wyrok Trybunału Konstytucyjnego, na który podaje się Komisja Kultury i Środków Przekazu, który stanowi jedyne uzasadnienie dla projektu ustawy, jest częściowo nieaktualny.

„Pkt 1-8 tezy częściowo nieaktualne.

1. Art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 30 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2016 r. poz. 25 i 929) jest zgodny z art. 213 ust. 1 w związku z art. 14 i art. 54 ust. 1 Konstytucji.

2. Art. 1 pkt 2 lit. a ustawy powołanej w punkcie 1 jest zgodny z art. 213 ust. 1 w związku z art. 14 i art. 54 ust. 1 Konstytucji.

3. Art. 1 pkt 2 lit. b ustawy powołanej w punkcie 1 w zakresie, w jakim w art. 27 ust. 3 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1531 i 1830) wyłącza udział Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w procedurze powoływania i odwoływania członków zarządu spółek publicznej radiofonii i telewizji, jest niezgodny z art. 213 ust. 1 w związku z art. 14 i art. 54 ust. 1 Konstytucji.

4. Art. 1 pkt 2 lit. c ustawy powołanej w punkcie 1:

a) w zakresie, w jakim uchyla art. 27 ust. 5 ustawy z 29 grudnia 1992 r. powołanej w punkcie 3, jest zgodny z art. 213 ust. 1 w związku z art. 14 i art. 54 ust. 1 Konstytucji,

b) w zakresie, w jakim uchyla art. 27 ust. 6 ustawy z 29 grudnia 1992 r. powołanej w punkcie 3, jest niezgodny z art. 213 ust. 1 w związku z art. 14 i art. 54 ust. 1 Konstytucji.

5. Art. 1 pkt 3 lit. a ustawy powołanej w punkcie 1:

a) w zakresie, w jakim w art. 28 ust. 1 ustawy z 29 grudnia 1992 r. powołanej w punkcie 3 uchyla konkursowy tryb wylaniania członków rad nadzorczych spółek publicznej radiofonii i telewizji oraz kryteria, jakie spełniać mają kandydaci na członków tych organów, i redukuje liczbę członków rad nadzorczych do trzech osób, jest zgodny z art. 213 ust. 1 w związku z art. 14 i art. 54 ust. 1 Konstytucji,

b) w zakresie, w jakim w art. 28 ust. 1 ustawy z 29 grudnia 1992 r. powołanej w punkcie 3, wyłącza udział Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w procedurze powoływania i odwoływania członków rad nadzorczych spółek publicznej radiofonii i telewizji, jest niezgodny z art. 213 ust. 1 w związku z art. 14 i art. 54 ust. 1 Konstytucji.

6. Art. 1 pkt 3 lit. b ustawy powołanej w punkcie 1:

a) w zakresie, w jakim uchyla art. 28 ust. 1b i 1c ustawy z 29 grudnia 1992 r. powołanej w punkcie 3, jest zgodny z art. 213 ust. 1 w związku z art. 14 i art. 54 ust. 1 Konstytucji,

b) w zakresie, w jakim uchyla art. 28 ust. 1d ustawy z 29 grudnia 1992 r. powołanej w punkcie 3, jest niezgodny z art. 213 ust. 1 w związku z art. 14 i art. 54 ust. 1 Konstytucji.

7. Art. 1 pkt 3 lit. d ustawy powołanej w punkcie 1 jest zgodny z art. 213 ust. 1 w związku z art. 14 i art. 54 ust. 1 Konstytucji.

8. Art. 1 pkt 4 ustawy powołanej w punkcie 1, uchylający art. 29 ust. 3 ustawy z 29 grudnia 1992 r. powołanej w punkcie 3, jest niezgodny z art. 213 ust. 1 w związku z art. 14 i art. 54 ust. 1 Konstytucji.”

[Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 grudnia 2016 r., sygn. akt: K 13/16, LEX nr 2172429]

Stosownie do art. 213 Konstytucji RP:

„Art. 213. [Kompetencje Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji]

- 1. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji stoi na straży wolności słowa, prawa do informacji oraz interesu publicznego w radiofonii i telewizji.*
- 2. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji wydaje rozporządzenia, a w sprawach indywidualnych podejmuje uchwały.”*

Kompetencje Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji nie uwzględniają żadnego monopolu KRRiT odnośnie powoływania rad nadzorczych i zarządów jednostek publicznej radiofonii i telewizji.

„Z art. 213 ust. 1 nie wynika wyłączność Rady w sprawach radiofonii i telewizji. Nie można wykluczyć wprowadzenia rozwiązań ustawowych, w myśl których zadania w tej sferze będą współrealizowane przez inne organy władzy publicznej (TK – K 13/16).”

[Czarny Piotr. Art. 213. W: Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz. Wolters Kluwer Polska, 2019.]

„Zadania KRRiT stanowią konsekwencję roli, jaką spełnia radiofonia i telewizja, a sprowadza się ona do: dostarczania informacji, udostępniania dóbr kultury i sztuki, ułatwiania korzystania z oświaty i dorobku nauki, upowszechniania edukacji obywatelskiej, dostarczania rozrywki.

Zadania KRRiT obejmują w szczególności: projektowanie, w porozumieniu z premierem rządu, kierunków polityki państwa w dziedzinie radiofonii i telewizji, określanie warunków prowadzenia przez nadawców działalności, podejmowanie rozstrzygnięć w sprawach koncesji na rozpowszechnianie programów, sprawowanie kontroli działalności nadawców, organizowanie badań treści i odbioru programów radiowych i telewizyjnych, określanie opłat abonamentowych oraz opłat za udzielanie koncesji, opiniowanie projektów aktów ustawodawczych oraz umów międzynarodowych dotyczących radiofonii i telewizji, organizowanie współpracy z zagranicą, współpracę w zakresie ochrony praw autorskich, praw wykonawców oraz praw producentów i nadawców programów radiowych i telewizyjnych.”

[Skrzydło Wiesław. Art. 213. W: Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz, wyd. VII. LEX, 2013.]

Wbrew twierdzeniom sporządzonego projektu, nie można uznać, że ma on na celu przywrócenie „konstytucyjnych kompetencji Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji”, ponieważ KRRiT nigdy takiej indywidualnej kompetencji nie miała. Określenie, że KRRiT stoi na straży wolności słowa, prawa do informacji oraz interesu publicznego w radiofonii i telewizji **nie oznacza, że jest organem, który jako jedyny ma kompetencje do wykonywania określonych czynności.**

Należy przypomnieć i podkreślić, iż Polska Agencja Prasowa stanowi spółkę akcyjną, co oznacza, że powołanie zarządu następuje zgodnie z regulacjami zawartymi w Kodeksie spółek handlowych:

„Art. 368. [Zarząd]

§ 1. Zarząd prowadzi sprawy spółki i reprezentuje spółkę.

§ 2. Zarząd składa się z jednego albo większej liczby członków.

§ 3. Do zarządu mogą być powołane osoby spośród akcjonariuszy lub spoza ich grona.

§ 4. Członków zarządu powołuje i odwołuje rada nadzorcza, chyba że statut spółki stanowi inaczej. Członek zarządu może być odwołany lub zawieszony w czynnościach także przez walne zgromadzenie.

§ 5. Uchwała walnego zgromadzenia lub statut spółki może określać wymagania, jakie powinni spełniać kandydaci na stanowisko członka zarządu.”

To samo odnosi się do członków rady nadzorczej danej spółki akcyjnej:

„Art. 385. [Skład rady nadzorczej]

§ 1. Rada nadzorcza składa się co najmniej z trzech, a w spółkach publicznych co najmniej z pięciu członków, powoływanych i odwoływanych przez walne zgromadzenie.

§ 2. Statut może przewidywać inny sposób powoływania lub odwoływania członków rady nadzorczej.

§ 3. Na wniosek akcjonariuszy, reprezentujących co najmniej jedną piątą kapitału zakładowego, wybór rady nadzorczej powinien być dokonany przez najbliższe walne zgromadzenie w drodze głosowania oddzielnymi grupami, nawet gdy statut przewiduje inny sposób powołania rady nadzorczej.

§ 4. Jeżeli w skład rady nadzorczej wchodzi osoba, powołana przez podmiot określony w odrębnej ustawie, wyborowi podlegają jedynie pozostali członkowie rady nadzorczej.

§ 5. Osoby reprezentujące na walnym zgromadzeniu tę część akcji, która przypada z podziału ogólnej liczby reprezentowanych akcji przez liczbę członków rady, mogą utworzyć oddzielną grupę celem wyboru jednego członka rady, nie biorą jednak udziału w wyborze pozostałych członków.

§ 6. Mandaty w radzie nadzorczej nieobsadzone przez odpowiednią grupę akcjonariuszy, utworzoną zgodnie z § 5, obsadza się w drodze głosowania, w którym uczestniczą wszyscy akcjonariusze, których głosy nie zostały oddane przy wyborze członków rady nadzorczej, wybieranych w drodze głosowania oddzielnymi grupami.

§ 7. Jeżeli na walnym zgromadzeniu, o którym mowa w § 3, nie dojdzie do utworzenia co najmniej jednej grupy zdolnej do wyboru członka rady nadzorczej, nie dokonuje się wyborów.

§ 8. Z chwilą dokonania wyboru co najmniej jednego członka rady nadzorczej zgodnie z przepisami § 3-7, wygasają przedterminowo mandaty wszystkich dotychczasowych członków rady nadzorczej, z wyjątkiem osób, o których mowa w § 4.

§ 9. W głosowaniu określonym w § 3 i § 6 każdej akcji przysługuje tylko jeden głos bez przywilejów lub ograniczeń, z uwzględnieniem art. 353 § 3.”

Niniejszy projekt ustawy w art. 7 proponuje, aby „Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji powołała członków rad nadzorczych **i zarządów** jednostek publicznej radiofonii i telewizji w terminie trzech miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy”. W uzasadnieniu oraz w wyroku Trybunału Konstytucyjnego spotykamy się ze stwierdzeniem, iż **jedynie rada nadzorcza powinna być wybierana przez KRRiT**.

VI. Podsumowanie i wnioski końcowe.

Po dokonaniu analizy powyższego stanu faktycznego oraz stanu prawnego należy uznać, że niniejszy projekt ustawy jest nieprzemyślany i niedopracowany. Nie budzi żadnych wątpliwości, że interpretacja wyroku Trybunału Konstytucyjnego została zinterpretowana bez szerszej analizy systemu prawnego na niekorzyść ustawy o Radzie Mediów Narodowych.

Trybunał Konstytucyjny w przywoływanym przez Senat RP wyroku nie odwołał się w żaden negatywny sposób do ustawy o Radzie Mediów Narodowych. **Wskazując na obowiązujące akty prawne użyte do wykonania niniejszej opinii oraz aktualne poglądy doktryny, należy podkreślić, że uchylenie ustawy o Radzie Mediów narodowych jest niecelowe i może spowodować następczą sprzeczność z innymi aktami prawnymi obowiązującymi w Rzeczypospolitej Polskiej.**

Adwokat Artur Wdowczyk